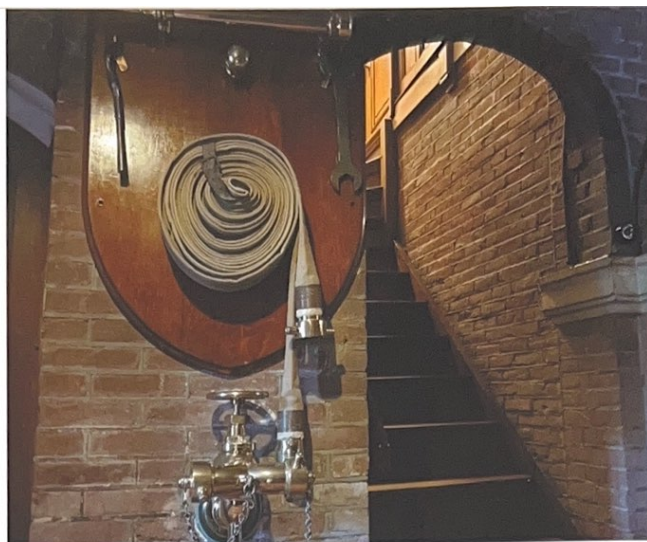

Door ROB BLOEMENDAL

Even afkloppen: een grote brand heeft het kasteel nog nooit geteisterd. Dat komt meer door wijsheid dan geluk: brandpreventie en -bestrijding hebben al eeuwen de hoogste prioriteit. Oude brandblusmaterialen worden van 8 juni tot en met 29 september tentoongesteld in de oranjerie.

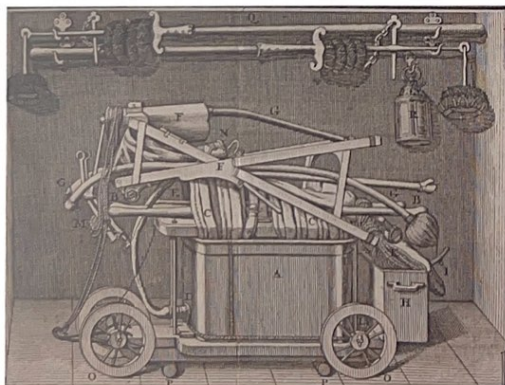

Brandbord met kraan in het onderhuis.

HISTORIE

Kasteel is de **brand meester**

Het archief en kasteel herbergen een unieke collectie brandweererfgoed. Een spectaculair object is de eerste brandspuit op Twickel die Jacob van Wassenaer in 1709 kocht. Het revolutionaire apparaat was ontworpen door de Amsterdamse uitvinder en

Gebruiksaanwijzing Van der Heyden-brandspuit.

tekenaar Jan van der Heyden, die zijn prenten inzette om zijn waar aan de man te brengen. Met slangen en leren emmers werd het water naar de pomp gebracht die door vier man werd aangedreven. Het was echt teamwork met vastgelegde rollen voor o.a. zakkendragers, pijpvoerders, slanggeleiders en commandeurs. De gedetailleerde instructies werden in de loop van de 18e-eeuw steeds weer

verfijnd. De moderne brandspuit was ook beschikbaar voor calamiteiten elders op het landgoed en in de stad Delden. De 17e-eeuwse techniek was tot ver in de 19e-eeuw in gebruik.

Pas tegen het einde van die eeuw

liet baron Rodolphe van Heeckeren, geïnspireerd door zijn reizen naar Duitsland en met name Engeland, in het kasteel een compleet nieuwe blusinstallatie aanleggen. De bestaande houten reservoirs op de zolders werden vervangen door enorme gietijzeren

bassins die werden gevoed door de watertoren. Het gehele huis werd voorzien van een leidingnet met op strategische plaatsen borden met brandslangen, spuitmonden en brandkranen. Alle apparatuur en drie mobiele slangenwagens werden aangeschaft bij de Londense firma Merryweather & Sons. Deze installatie is nog compleet aanwezig, hoewel buiten gebruik gesteld. De slangenwagens met toebehoren en

enkele slangenborden maken deel uit van de expositie.

In de 20e-eeuw werd opnieuw gemoderniseerd door o.a. de aanschaf van een motorspuit. Ook groeide de samenwerking met de steeds professionelere gemeentelijke brandweer. Tot op de dag van vandaag zijn medewerkers van Twickel actief als vrijwilliger bij het lokale brandweerkorps. Met regelmaat oefenen zij in het kasteel en elders op het landgoed. Hoewel het kasteel dus altijd gespaard is gebleven, zijn op het landgoed vele kleinere en grotere branden geweest, zowel in de natuur als op de erven. Voorbeelden zijn de branden op erve Witveld bij Beckum (2022), erve Argelo (2002) en de heidebrand bij het Kerkveldervoetpad (2016).

Jan van der Heyden-brandspuit.